

DIT ZIJN JOUW RECHTEN ALS MBO STUDENT!

Een korte inleiding:

Als MBO-student heb je veel rechten. Het is belangrijk om te weten welke dit zijn, hoe je deze kunt beschermen en waar je terecht kan als jouw rechten niet worden gerespecteerd door jouw school. In dit boekje vind je een overzicht van jouw belangrijkste rechten als student en waar je deze kan vinden. Ook is er een handig overzicht achterin waarin jij duidelijk kunt zien bij wie jij terecht kunt als jij het ergens oneens mee bent. Alle relevante bepalingen zijn te vinden in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs en de eventuele aanvullende regelingen van de specifieke MBO-instelling. Natuurlijk kun je altijd contact opnemen met ons, het Landelijk Studenten Rechtsbureau, om te helpen met jouw onderwijsrechtelijk probleem.

Disclaimer: wetten veranderen voortdurend, daarom kan het zijn dat de informatie in dit boekje niet helemaal meer klopt. Voor de meest recente informatie kun je de wet raadplegen of altijd even contact opnemen met het LSR.

Mail: info@lsr.nl

Telefoonnummer: 030-2231644

Website: www.lsr.nl

Instagram: [@landelijkstudentenrechtsbureau](https://www.instagram.com/landelijkstudentenrechtsbureau)

Inhoudsopgave:

1. Waar kun je jouw rechten vinden?

4

2. Jouw belangrijkste rechten kort op een rijtje:

5

- a. Toelating en weigering
- b. Bindend studieadvies
- c. Stage/beroepspraktijkvorming
- d. Examens
- e. MBO-verklaring
- f. Schorsing/weigering

3. Rechtsbescherming

11

- a. Klachtencommissie
- b. COBEX
- c. Geschillenadviescommissie
- d. ABRvS

4. Nawoord en Afkortingenlijst

13

5. Contactgegevens

14

Waar kun je jouw rechten vinden?

De rechten van MBO-studenten kun je op verschillende plekken vinden. Allereerst staan jouw rechten vastgelegd in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). In deze wet staan jouw rechten en ook verschillende plichten die jouw MBO-school heeft. Zo is een MBO bijvoorbeeld verplicht om een Studentenstatuut en Onderwijs en Examenregeling (OER) op te stellen. In een studentstatuut staan de algemene rechten en plichten van studenten vermeld. In een Onderwijs en Examenregeling staan de specifieke regels en rechten vermeld van jouw opleiding.

Belangrijk is dat je voor jouw rechten altijd kijkt naar de OER die uit jouw startjaar komt. Ben jij bijvoorbeeld begonnen met jouw opleiding in studiejaar 2022-2023, dan moet je de OER uit dat jaar gebruiken. Je kan deze documenten vaak gewoon vinden op de site van jouw school, deze zijn openbaar.

Jouw belangrijkste rechten kort op een rijtje:

A. Toelating en weigeren

Het begint allemaal bij de aanmelding bij jouw opleiding. Let op: per opleiding kunnen er specifieke eisen zijn, zorg dat je deze ook checkt. Het toelatingsbeleid moet tijdig bekend zijn en uiterlijk 1 februari. Daarbij zijn ook het Onderwijs en Examen Reglement, het Studentenstatuut en de bindend studieadvies procedure van belang.

Studenten moeten zich uiterlijk op 1 april aanmelden (artikel 8.0.1 WEB).

Het toelatingsrecht is per opleidingsniveau verschillend:

A) Toelatingsrecht voor entreeopleidingen (niveau 1) (artikel 8.1.1b WEB):

- a. Student wordt toegelaten als hij niet voldoet aan de vooropleidingseisen voor niveau 2 opleidingen
- b. En de student is niet meer leerplichtig (16 jaar of ouder, of 13 jaar aaneengesloten onderwijs)

Let op: als je aan beide criteria voldoet kan je toch geweigerd worden als je in de afgelopen twee studie jaren was ingeschreven voor een entreeopleiding

B) Toelatingsrecht voor niveau 2, 3 en 4 (artikel 8.1.1c WEB):

a. Student moet voldoen aan de vooropleidingseisen die staan in artikel 8.2.1 WEB:

Voor niveau 2: vereist een entreeopleiding of vmbo-basis.
Voor niveau 3 en 4: vereist vmbo-kader of overgangsbewijs naar havo/vwo leerjaar 4 of mbo-niveau 2

Let op: heb jij een opleiding met numerus fixus: jij mag hierbij niet worden geselecteerd op basis van geschiktheid of motivatie. Selectie moet gaan op basis van een objectief criterium zoals loting of tijdstip van aanmelding.

Naast het toelatingsrecht bestaan ook enkele weigeringsgronden:

- 1) De student wil of kan de grondslag van een opleiding niet onderschrijven of respecteren (zoals bij een onderwijsinstelling met een specifiek geloof)
- 2) De student is niet meer kwalificatieplichtig*, heeft drie keer een negatief bsa gehad en er zijn minder dan drie jaren verstreken sinds de laatste dag van de inschrijving
- 3) De student is zes jaar of langer ingeschreven geweest in een niveau 2 opleiding en sinds de laatste dag van inschrijving zijn minder dan drie jaren verstreken
- 4) Student is niet meer kwalificatieplichtig en heeft zich niet op uiterlijk 1 april aangemeld voor een opleiding of heeft niet deelgenomen aan de verplichte intakeactiviteiten
- 5) Student bevestigt de aanmelding niet voor 1 juli, terwijl dit wel is aangegeven

Een student is kwalificatieplichtig als hij of zij tussen de 16 en 18 jaar is en nog geen havo, vwo, of mbo (niveau 2 of hoger) diploma heeft*

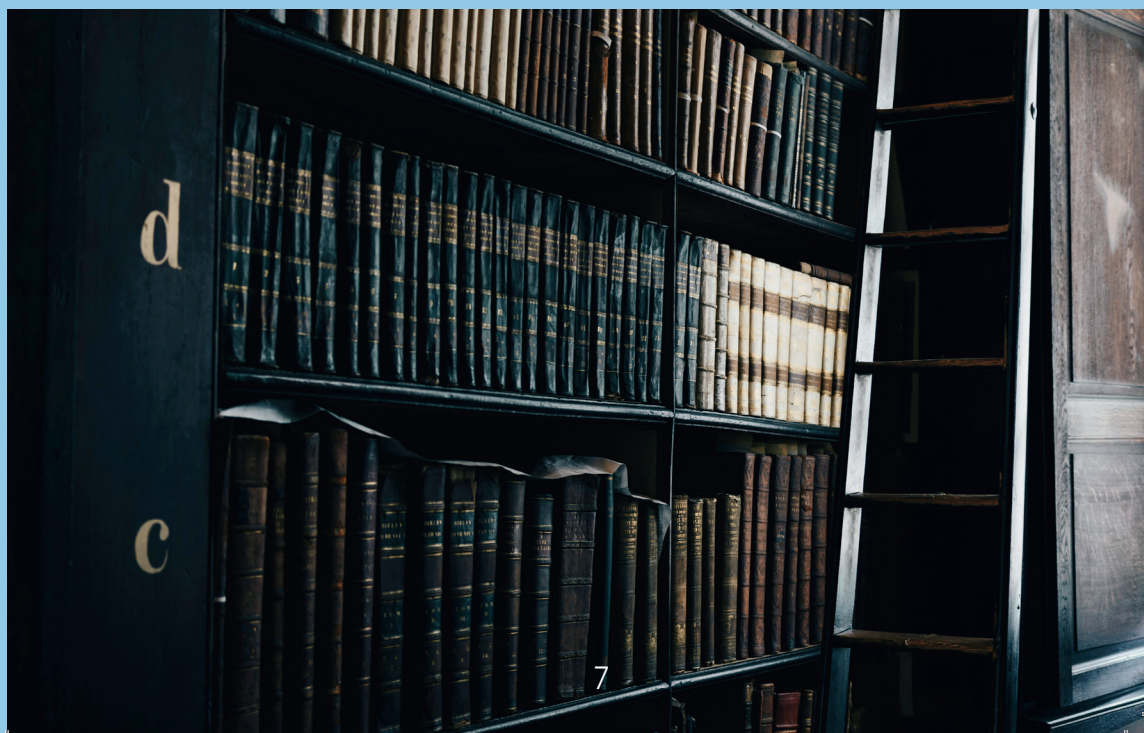
B. Bindend studieadvies

De mbo-instelling is verplicht om elke student in het eerste studiejaar een advies te geven over het wel of niet doorgaan van de opleiding, een studieadvies dus (artikel 8.1.7a WEB).

Negatief

Als het studieadvies negatief is kan dit ertoe leiden dat jij wordt uitgeschreven van de opleiding. Maar dit mag alleen als je een tijdige en schriftelijke waarschuwing hebt gehad en er ook voldoende hulp is geboden. Daarnaast moet de school rekening houden met eventuele persoonlijke omstandigheden. Je mag dus niet zomaar worden uitgeschreven van de opleiding na een negatief bindend studieadvies.

Als jij het niet eens bent met het negatief BSA kan je in beroep gaan bij de Commissie van Beroep voor de Examens (zie p. 11).

C. Stage / Beroepspraktijkvorming

De stage/beroepspraktijkvorming is een belangrijk (verplicht) onderdeel binnen de opleiding.

Het vinden van een stage

Veel opleidingen zeggen dat een student zelf een stage moet regelen. Maar volgens artikel 7.2.9 lid 1 WEB is het in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de MBO-school om te zorgen voor genoeg stageplekken. Natuurlijk mag er van een student ook een actieve rol worden verwacht bij het vinden van een stageplaats.

Daarnaast is het belangrijk dat de stageplek is erkend door de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB).

Praktijkovereenkomst

Wanneer je een stageplek hebt gevonden, moet er een praktijkovereenkomst worden gesloten tussen jou, het leerbedrijf en de mbo-instelling. Hierin wordt beschreven wat de opdracht is en wat de verwachtingen van elkaar zijn over en weer.

Beoordeling van de stage

De beoordeling bestaat uit twee fasen:

- 1) Het leerbedrijf bepaalt of de student de leeropdracht uit de praktijkovereenkomst goed heeft vervuld
- 2) Vervolgens beoordeelt de opleiding nog de stage. De opleiding mag niet alleen maar het oordeel van het leerbedrijf overnemen (maar moet ook zelf onderzoek doen door naar beiden partijen te luisteren)

D. Examens

Als MBO-student heb je recht op eerlijke en transparante examens. De examenregeling moet duidelijk zijn, en je hebt het recht om te weten hoe je wordt beoordeeld. Tijdens examens heb je recht op passende voorzieningen als je een beperking hebt. Als je het niet eens bent met een examenbeslissing, kun je in veel gevallen in beroep gaan.

Relevante wetten uit de WEB betreffende dit onderwerp zijn:

- 1) Artikel 7.4.1: Dit artikel bepaalt dat de examens worden afgenomen conform de wettelijke regels, vastgesteld bij of krachtens algemene maatregel van bestuur. Het legt de verantwoordelijkheid voor de examens bij de instelling en de examencommissie.
- 2) Artikel 7.4.5: Dit artikel geeft bepalingen over de mogelijkheden tot herkansing en herexamen.
- 3) Artikel 7.4.6: Hierin staan bepalingen over de inzage en bespreking van het gemaakte examenwerk.

E. MBO-verklaring

Na het succesvol afronden van je MBO-opleiding ontvang je een MBO-verklaring. Dit document beschrijft de behaalde kwalificaties en is van belang bij het vinden van werk of bij het doorstromen naar een vervolgopleiding. Het is een erkenning van je prestaties en een waardevol document op de arbeidsmarkt.

Relevante wetten uit de WEB betreffende dit onderwerp zijn:

- 1) Artikel 7.2.9: Dit artikel regelt de uitreiking van diploma's en de bijbehorende kwalificaties.
- 2) Artikel 7.3.1: Hierin staat dat de minister een diplomaregister bijhoudt waarin alle diploma's worden opgenomen.

F. Schorsing/ verwijdering

Als student heb je recht op een eerlijke behandeling bij eventuele schorsing of verwijdering. Voordat deze maatregelen worden genomen, moet er een zorgvuldige procedure worden gevolgd. Je hebt recht op wederhoor en kunt, indien nodig, juridische bijstand inschakelen. Het is belangrijk dat de school de redenen voor schorsing of verwijdering duidelijk communiceert.

Relevante wetten uit de WEB betreffende dit onderwerp zijn:

- 1) Artikel 7.4.2: Dit artikel bepaalt dat de instelling regels opstelt met betrekking tot de gang van zaken bij examens, waaronder de mogelijkheid tot schorsing en verwijdering.
- 2) Artikel 7.4.3: Hierin staat dat de instelling zorgdraagt voor de mogelijkheid van bezwaar en beroep tegen beslissingen van examinatoren.

Rechtsbescherming

Als jij het niet eens bent met een beslissing van de MBO-instelling of een klacht hebt over bijvoorbeeld een docent, hoef je hier niet mee te blijven zitten. Je kan tegen een beslissing in beroep of bezwaar gaan, of je kan een klacht indienen.

Elke MBO-instelling heeft een faciliteit waarbij jij terecht kan met je klacht, geschil of bezwaar. De faciliteit zorgt ervoor dat jouw klacht bij de juiste instantie terecht komt.

Er zijn dus verschillende instanties waar je naar doorverwezen kan worden. We lichten ze kort allemaal even toe:

A. Klachtencommissie

Een klacht dien je meestal in als je het niet eens bent met het handelen van bijvoorbeeld een medewerker van een mbo-instelling. (Hierbij gaat het dus niet om een specifiek besluit van een medewerker of orgaan van de school)

B. Commissie van beroep voor de examens (COBEX)

Als de mbo-instelling een beslissing heeft gemaakt waar jij het niet mee eens bent kun je bezwaar aantekenen.

Je gaat naar de COBEX als dit een beslissing van de examencommissie of van een examinerator betreft, maar ook bij een bezwaar over het BSA kun je naar de COBEX. Je bezwaar dien je in bij het loket van je mbo. Je moet dit doen binnen 6 weken na de beslissing, dit heet de bezwaar- of beroepstermijn.

C. Geschillenadviescommissie

Als jouw conflict met de mbo-instelling niet te maken heeft met een besluit van de examencommissie of examiner, dus beslissingen die moeten worden voorgelegd aan de COBEX, dan kan je alsnog in bezwaar gaan bij de geschillenadviescommissie. Het gaat dan bijvoorbeeld om een besluit over toelating, schorsing of weigering.

Vaak voordat de geschillencommissie een advies geeft, is er eerst een periode waarin wordt geprobeerd tot een minnelijke schikking (overeenkomst) te komen tussen de student en de school.

Mocht er geen schikking komen, zal de geschillenadviescommissie een advies uitgeven over jouw bezwaar. Het college van bestuur beslist uiteindelijk aan de hand van het advies van de geschillenadviescommissie.

D. Raad van State

Als je het niet eens bent met de beslissing van de COBEX of geschillenadviescommissie kan je in beroep gaan bij de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State (ABRvS). De Raad van State is de hoogste bestuursrechter in Nederland (dit is dus een rechtbank voor heel Nederland en niet een instantie van alleen jouw mbo-school).

Voor een beroep bij de ABRvS geldt ook de beroepstermijn van 6 weken.

Nawoord

Hopelijk is het nu duidelijk geworden welke rechten jij hebt als student en hoe jij deze kunt beschermen. Als je een vraag hebt of hulp wilt binnen het onderwijsrecht, kun je ons altijd bereiken. Dit kan door een mail te sturen (info@lsr.nl) of ons te bellen (030-2231644).

Let op: de informatie in deze folder is uit de algemene wetten. Zorg dat je ook de specifiekere regels uit het studentenstatuut en de Onderwijs en Examenregeling van jouw studie naleest.

Afkortingslijst

ABRvS: Afdeling Bestuursrecht Raad van State

BSA: Bindend Studieadvies

COBEX: College van beroep voor de examens

OER: Onderwijs en Examenregeling

SBB: Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs Bedrijfsleven

WEB: Wet Educatie en Beroepsonderwijs

[illegible]

[illegible]

Contactgegevens

E-mail: info@lsr.nl

Telefoonnummer: 030-2231644

Website: www.lsr.nl

Instagram/linkedin/Facebook: [@landelijkstudentenrechtsbureau](https://www.instagram.com/landelijkstudentenrechtsbureau)